

Próbaadás a második programon

Aki mostanában Szentes körül jár, láthatja, hogy megváltozott a tévéadótorony teteje. Piros, vagy húsz méter magas henger emelkedik a torony tetején, a tévé második programjának új antennája, pontosabban annak mechanikus tartórése.

Alig több, mint két hónap van hátra a program szerint addig az időpontig, amikor meg kell kezdeni a próbaadásokat, vagyis július elejéig. Május közepére várják az antennarendszert, amelynek mechanikus összeszerelése és elektronikus beállítása várhatóan július elejére készen lesz. Szakemberek már a japán adóberendezés mechanikus szerelését végzik. Biznak benne, hogy július első napjaiban megkezdődhet az adó üzemi próbája. Az első egy-másfél hónapban csak mérőjeleket sugároz majd az adó. Ha az első vizsgálatok sikerrel zárulnak, várhatóan augusztustól — próbajelleggel ugyan — már másort is sugároz majd az adó. Az adó üzembe helyezése — mint azt már megírtuk — október 1-re van kitűzve.

A város a gyerekekért

Építsük fel a gyermekév maradandó emlékeit!

Életünk középpontjában ott áll koronázatlan királyként a Gyermek; Pisti, Klári, Panni; saját gyermekünk és másoké. Felelősek vagyunk értük, tőlünk, mai felnőttektől függ, milyen emberre fejlődnek. Baj az, ha érzik, körülöttük forog a világ? A baj az, ha ők hányódnak ide-oda a világban, a felnőttek óvó, irányító kézfogása nélkül. Mert joguk van a nyugodt, biztonságos, boldog gyermekkorra. Erzi is ezt a legtöbb ember; ha adni kell, önzetlenségüknek nem szab határt, „az én gyereke, más gyereke” latolgatás. Nemcsak olyan szélsőséges példákra gondolok, hogy bármelyik jóérzésű járókelő utána nyúl az autó felé szaladó kislánynak, vagy kiveszi a cigarettát az ismeretlen, alig tizenéves kislú szájából. A pénz, a saját energiát sem sajnáljuk más gyerekeitől, a mi gyerekeinktől. A szegedi vállalatok dolgozóinak tavaly 784 ezer forintot fizettek be gyermekintézmények építésére. A városban végzett társadalmi munka — amelynek sok eredményét a legfiatalabbak élvezik — meghaladta az 56 millió forintot.

Az idei esztendő a gyerekeké, kimondottan is igyekszünk többet adni nekik:

még több törődést, még több figyelmet, gondoskodást. Amikor az MSZMP városi bizottsága állást foglalt a társadalmi munkákkal kapcsolatban, javasolta, hogy a kommunista műszakokért járó bér felhasználásával a nemzetközi gyermekév maradandó emlékeit építsék fel a város. A segítőkéz brigádok az OTP Aradi vértanúk terén levő fiókjánál, a 686—283 639 számú egyszámú fizethetik be a gyermekintézmények létesítésére felfalánlott összeget. A szocialista munkabrigádok közvetlen munkájukkal is hozzá tudnak járulni új gyermekintézmények, játszótérek létrehozásához. A városi pártbizottság, a népfőnt, az SZMT, a KISZ, az úttörőszövetség és a tanács képviselőiből társadalmi bizottság alakult, amelynek vezetője Bányaie dr. Birkás Mária városi tanácselnök-helyettes. Ez a bizottság javaslatot dolgozott ki: hol, milyen munkát célzerű végezni a város gyermekeinek érdekében.

Folyóparti településen sok élményt kínálhat a vízi élet. Szegeden eddig nem sikerült kihasználnunk kellőképpen a Tisza nyújtotta lehetőségeket, pedig a fiatalok egészséges testkultúrájához szinte nélkül-

özhetetlen az úszás, a csónakázás és az egyéb vízisportok. Mint ismeretes, a víziúttörő-telep kiviteli terveit már társadalmi munkában elkészítette az AGRO-BER, és vállalta az építkezés műszaki ellenőrzését, tervezési művezetését is. Generálkivitelezőként a Szegedi Magas- és Mélyépítő Vállalat ajánlkozott. A leendő épület területét már korábban foltöltötték, a fő elektromos vezetékek a földben vannak, a csővezeték mérete szabott elemek a helyszínen várakoznak. Az Ikarus szegedi gyáregysége ajtókat, ablakokat készített, de a beépítésre nem került sor: mintegy másfél éve — anyagi fedezet hiányában — megakadt a munka. A folytatáshoz lenne szükség társadalmi segítségre.

Van Vidám Parkunk, ám — elektromos szakvélemény alapján — biztonságosan nem üzemeltethető tovább. Az azonnali karbantartásokat szakértő bevonásával a FŐSZER végzi, amely vállalta a teljes elektromos felújítást is. A festés, egyéb karbantartások, a gyomtalanítás teendőit szintén társadalmi munkások látják el.

Új és felújított játszótéreket is kapnak a gyerekek a szegedi vállalatok dolgozóinak jóvoltából. A vállalkozók közül máris sokan munkához láttak, hogy a gyermeknapra megteremtsek a gondtalan játék lehetőségét.

A szegedi fiatalok régi vágya egy olyan sporttelep, amelyet a fiatalok és egyáltalán a lakosság is használhat. A Sportcsarnok tavaly áprilisban kezdte meg a volt SZAK-pálya átalakítását, saját kivitelezésben, a tanács által jóváhagyott terv alapján. A munka első két üteme már befejeződött, a harmadik határideje november 7. Addig kell elkészíteni a második nagy méretű, salakos labdarúgópályát, a világítást, az egész terület parkosítását, és fől kell építeni a melléképületeket. A tanács és a Sportcsarnok anyagi forrásaira kívül társadalmi munkára van szükség, hogy időben elkészüljön a rég áhított sporttelep.

A gyerekszeretet nemcsak szólam: tettekben megnyilvánuló érzés. A családban, a társadalomban egyaránt. S hogy az önzetlen munkáért, az áldozatokért mi a fizetség? A testben-leleken egészséges ifjú nemzedék.

Bátyai Jenő

Ch. Á.

Sylvia

Az újvidéki balett bemutatója Szegeden

Hála a szabadtérinknek és „tehetősebb” szomszédainknak, addig is, míg balettlez Szegeden (a hosszú bójt tán csak elmúlóban, a remény sem oly vak, mint volt pár éve még), a művészetpolitikai tranzit gondoskodik a tánc itteni szerelmeseinek el látásáról. A Dóm-színpad például konok következetességgel csalogatja nyárról nyárra a kitünő hazai és szovjet társulatokat (idén meg, a kört bővítendő, először invitálja Szegedre a szófiai balettet), a rokonműfajbéli néptáncról nem is beszélve. Ami pedig a nagy szezonot illeti, az ősztől nyárig tartó főevadot, színházunk csere-célokkal igyekszik betölteni az őr, ami a helyi balett hiánya miatt jó évtizede táton a műsorszállán. Így adta le rendszeresen névjegyet korábban a pécsi balett, majd a szomszédos Jügoszlávia, az újvidéki, melylyel a szegedi színházunk jó ideje termékeny „kistatárforgalmi” kapcsolata van.

Az Újvidéki Opera- és Balettszínház balettegyüttese két estére jött át a hétfőre: szombaton klasszikus anyagot mutatnak be, *Delibes Sylviát*, a *Zenés Színházban*, tegnapra pedig mai művet hoztak, *Boris Papandopolónak*, a napokban Újvidéken „ösbemutatott” *Theuta című darabját*. (A szegedi színház erőfeszítéssel a balett időszakos és majdani állandó letelepítésére azért sem tűnnek hiábavalóknak, mert a jelekből ítélhetően van, és nem is lebecsülendő érdeklődés nálunk e műfaj iránt!) A múlt századi romantikus balettművészeiről, mely a dráma-hoz hasonlatos francia talajból fejlődött ki, s vált divatosá szerte a világon, meglehetősen pontos és érzelmes képét festenek *Delibes* zenéi. Így, mindenkélt *a Coppelia*, mely éppen tavaly nyáron ment a nagy hírű moszkvai Sztanyislavszkij és Nyemirovics-Dancsenko Színház társulatának előadásában a szabadterin — de nem sokkal marad mögötte a Sylvia sem, amely viszont mitológiai meséjénél fogva mintha csak elevenen illusztrálná e műfaj romantikus korszakának különféle programnyilatkozatait. (Théophile Gautier például — aki Victor Hugónak a szó valószínűs értelmeiben is harcos társul szegődött Párizsban a romantikus dráma nagy

frontáttörésekor, a Hernani bemutatóján föllángolt színházi csatában — így fogalmazott: „ami titokzatos és távoli, földöntúli, mindaz intím és termékeny viszonyba került a balettel.”)

A Sylvia színpadát is nimfák, szatírok, faunok, driádok, istenek és intennők lepik el, valóságos emberi lények, pásztorok és hercegek társaságában, hogy az égi és földi szerelem nagy témájának évődjenek, civakodjanak és béküljenek meg egymással műzák és hús-vér földiek. *Delibesnek* ez a muzsikája éppoly fűlbemászó, kellemes és elszórakoztató, mint a *Coppeliáé*, legfeljebb invenciókban szegényesebb, püderesebb, és némileg bombasztikusabb, sablonosabb. Inkább a francia nagyoperai manírokra enged emlékeztetni, ami persze csak nekünk sejteti a másodlagosság élményét, a maga korában természetesen másként, frissen hatott. Azért a Sylviát okkal helyezi a színházi gyakorlat a *Coppelia* mögé.

Többnyire egy-egy felvonását viszik színre, ahonnan jöszövel a darab teljessége is feltetszik, minőségileg többlet, fejlődés alig tapasztalható a jelenetek során, általában ugyanarra a fazonra — szolisztikus, páros, harmas, illetve csoporttáncok fűzésére — épül mindhárom felvonás. *Topiák Imre* dirigálásával, az újvidéki zenekar közreműködésével, igen jó benyomást keltett vendégeink előadása. Kiegyensúlyozott és technikailag megbízhatóan iskolázott balettaruk mellett szolisták mozgásművészei úgy szólnak, hogy maradéktalanul megvalósítja a maribori *Iko Otir* koreográfiáját (legfeljebb az érzelmek bensőségesebb kifejezésével maradtak adósaink), mely koreográfia rendkívül igényeket ugyan nem támaszt a táncosoknak, ám, kellően színes, választékos és mozgalmassá lehetőséget nyújt. (A szegedi Zenés Színház szűkös színpadviszonyai láttán az újvidékiek föltehetően húztak az anyagból.) A jó együttes teljesítmény mellett a címszereplő *Máriás-Brzics Erika*, az *Oriont* alakító zágrábi *Juraj Mofcsan*, a *Dianát* táncoló *Biljana Maksic* és az *Amorphile Gautier* példát — aki *Victor Hugónak* a szó valószínűs értelmeiben is harcos társul szegődött Párizsban a romantikus dráma nagy

Nikolényi István

Május 3—30.: műszaki hónap

Az évről évre megrendezett műszaki hónap az idén a 19. sorszámnevet viseli. Az MTESZ mellett az SZMT, a KISZ megyei bizottsága, valamint a TIT megyei szervezete már évek óta társrendezői a technikai haladással foglalkozó és jelentőségében mindinkább növekvő műszaki seregszemlének.

A XIX. műszaki hónap programjában 80 rendezvényt tartanak, és ezek közül talán minden szakmát egyaránt érdeklő három plenáris előadás emelkedik ki. A megnyitó plenáris előadásra május 3-án kerül sor, a Technika Házában, ahol *Darvas György, az Országos Terveztikai főosztály főnöke* beszél az *V. ötéves tervidőszak iparfejlesztésének aktuális problémáiról*. A következő plenáris előadás május 11-én tartják, amelyen dr. *Prityi Ottó* a *vállalati bér- és jövedelem-szabályozás aktuális kérdéseivel* foglalkozik, és összegezi a *szakszervezetek ide-*

vonatkozó feladatait. A záró plenáris előadásra május 30-án kerül sor, és ezen *Tasnádi Emil, az Országos Találmányi Hivatal elnöke* összegzi az *újítómozgalmak harmadik évi eredményeit és fejlődését*. Főként az ifjú szakemberek körében tart érdeklődésre az *FMKT-vetélkedő*, amelyet az *Ifjúsági Házban* tartanak, május 26-án.

Az idei műszaki hónap rendezvényei a műszaki haladás és a gazdaságpolitika kapcsolódó kérdéseivel rendő úgy foglalkoznak, hogy a legaktuálisabb feladatnak az anyagi termelés minél gyorsabb ütemű növelését tekintik. A rendezvények zömének az az első számú célkitűzése, hogy tovább emelkedjék a szakemberek munkájának keszűl a területi és a vállalati gazdaságsszervező munka minőségi szintje, a gazdaságkodás színvonala, az üzemszervezés hatékonysága, javuljon a költség- és pénzgazdálkodás, a munkafe-

gyelem, emelkedjen a munka társadalmi termelékenysége és tudatosabb alkalmazást nyerjenek a műszaki-tudományos haladás eredményei, valamint korszerűsödjön a vállalati mechanizmus, emelkedjen a vezetés színvonala.

Az idei programban a 80 rendezvény közül 63 Szegeden, 17 a megye többi városában kerül megrendezésre. Az előadások jelentős részét, mintegy felét üzemekben, vállalatokban, intézményekben, a termelőmunka közvetlen életközelségében tartják, hogy a felvetődő kérdéseket ott tárgyalják, ahol azok a mindennapi munkában „termelődnék”. Az idei műszaki hónapban összesen 20 taggyűlési csoport, illetve szakma képviselteti magát, kiemelkedőbb rendezvényszámmal a textil-, a fa-, a gép-, az élelmiszeripari, valamint az építőipari szakemberek.

Bátyai Jenő

Ch. Á.

Molnár Zoltán

A vereség

8.

Talán távcsővel fűrkészik Füredet, a vörös vonalakat. Ha közben észbe jutna egy távcsővesnek, hogy egy kicsit visszatekintsen arra is, amerről jött, jól láthatná őket itt, az erdőszélen; még talán azt is láthatná, hogy Dvorcsák János kezében megállt a bicska, s bal markában a kenyéren hiába ágaskodik az újabb falat szalonna, mindjárt el is unja magát, és lefordul a poros földre.

Mert megállt az állkapcsa is, nem rágott. Csak lesték, szóltanul mind a hárman, hogy mozdulnak-e hát azok a lovasok, s ha igen, merre?

Szélő nem rezdült; állt az idő is. — Mikor mondtam már én, hogy forduljunk vissza! — sóhajtott fel egyszerre Dvorcsák.

— Igaz. Azóta már rég pikahegyen lehetnének. Ha, mondjuk, például arra lejjebb érnek utól, a búzatarlón.

— Nem úgy értettem, hanem úgy, hogy ha még addig se jöttünk volna. Minek? Hiszen így most még az is lehet, hogy ebben az átkozott erdőben fog ránk esteledni...

Végre, mint ahogy a szél megborította a nádat, végigborzolták a pikák. A lovascsapat megfordult; a középen levők széthúzódtak, s visszaengedték maguk között előbb a parancsnokokat. Azután a por egy pillanat alatt felcsapott; rögtön úgy megindultak, majdhogyan nem vágtaban.

— No, Janó — morgott tovább, de most már csak magának Dvorcsák. Ilyenkor a tót bozse istent emlegette. Csak most határozta el, hogy összecsatintja a bicskáját; bevágta a kis maradek kenyeret-szalonnát a zsákjába.

Iszkoltak beljebb, be egyenest a bodza közé. Látni onnan már nem nagyon láttak ki az útra, de a dűbörgést, azt hamarosan meghallották.

S aztán már ott is voltak. A pikák még csillantak egy-egy utolsó, mielőtt beérték volna a földűt fák takarta részére; ám itt, ami lát-

zott belőlük a nyárzöld levélfüggönyökön át, az egyszerre sokkal valóságosabb lett. Az imént még fénylő, csillámló látomás most közzel, húsbá döfhető fegyverre vált.

A csúcsos román katonasapkák, a bohócs csálászövet zubbonyok szinte kézzel elérhetően trappoltak el előttük. Most már úgy érezték, hogy sokkal közelebb maradtak az úthoz, mint gondolták, s éppen csak véletlenül arra kell pillantania valamelyik lovasnak, hogy észrevegye őket, ahogy ott lapulnak a bodzalevél közt. De talán rikkantott is már valamelyik, és talán éppen ez a rikkantás figyelmezteti a többi: S lám, többen vannak, úgy látszik, még többen is vannak, mint ahogy ők messziről képzeltek.

Hosszan dűbörgtek előttük. De aztán egyszer végre már csak a por remegett utánuk a fák között a levegőben. Akkor lassan egymásra mertek nézni; mind a háromjuk kezében lövésre készen a puská. Elégé meg voltak dermedve; nem tudták, hogy fellélegezhetnek-e hát végre?

Még nem mozdultak meg, amikor Kis András a por elültével meglátta a ló fejét.

A ló, egy jellegtelen s jellegtenségében szinte ismerős pófájú sárga, elmosódott fehér folttal a homlokán — mint-ha maga is csudálkozva bámulná a három katonát — megnyújtott nyakkal, kissé ferdére fordított fejfel, felnyihogott.

András a szájára tette a mutatóujját. Nem lehetett tudni, hogy járótársait inti-e csendre, vagy a lovat. Dvorcsák és Czauner mindenesetre csendben maradt.

A ló fején kötőfék lógott. Nem volt vele kikötve; csak úgy odabotkált egy bokorra. Ember sehol.

Hanem ahol ló van, ott ember is csak van. Jelen esetben lennie kell itt egy román királyi lovas katonának. András lassan, nagyon-nagyon lassan, hogy valami meg ne recsenjen, emelkedni kezdett. Ő maga viszont gyanús neszt hallott, emberneszt. Csak még nem volt egészen biztos a dolgában. Ám hiába állt úgy fel, mintha láb-izom-gyakorlatként kellene mély térdhajlításból, lassítva felemelkednie; a bokron túl így sem látott semmit. Kénytelen volt óvatosan lábujjhegyre emelkedni, majd egy rövidet, nesztelen előrelepnit, már amennyire a bokor engedte, miközben óvatos mutatóujját nem vette le a szájáról.

Ajka szorosan összeharapva, s bal kezében szinte görcsben a puská.

A román sapka csúcsa, mikor megpillantotta, éppen mintha bólintott volna; egy ember guggolt a bokor túloldalán, és nyögött. Neszei immár annyira félre nem érthetők

voltak, hogy a szintén lélegzet-visszafojtva fűlő Dvorcsák elvigyorodott.

Erhet-e felderítőt váratlanul ennél nagyobb katonaszerencse? Ime, egy valóságos nyelv, szinte tálalva, éppen csak ki kell nyúlni érte.

Bár ez a kinyúlás korántsem látszott egyszerűnek. A fickó, tekintet nélkül kényelmetlen helyzetére és öltözete hiányaira, vagyis zillált állapotára, egy pillanat alatt föl ugorhat. Fölugorhat, és ha talán nem is örlve meg közben nadragja s különösen gatyája tisztaságát, lóra pattanhat. Ha meg netán így sikerül el is vágatnia, bizony, nem volna ésszerű utánalövéldözni. S nemcsak azért, mert semmi szükség egy agyonlőtt románra. Előre annál inkább. Hanem főként azért, mert a lovasok még nem jutottak olyan messzire, hogy meg ne hallanák a puska lövést.

Mindezt egy pillanat alatt végiggondolta; úgy érezte magát, mint horgászás közben, amikor a hal már pedzi, pedzi, de még nem tudni: harap-e. Csak most nem elhamarkodni! Bár van különbség a két dolog között, s elég nagy különbség. A halra ugyanis csak várni kell: itt viszont elkerülhetetlen a cselekvés. Mégpedig minél sürgősebben.

Legelőször is rámosolygott a sárgára. Lovacska, kedves, nem jönnél te errébb egy kicsit? Ó, csak egy icipicit, erre ni, balra; nem, nem, ne ijedj meg, nem bánt a bácsi, nem bánt téged ez a jószívű, lóbarát katona bácsi.

A ló nem hatódott meg. Letekintett a gazdájára, akárhá a tanácsát kérné: vajon hogyan is válaszoljon erre a csábításra.

A csúcsos katona erre mintha valamit nyögött volna. De ez talán nem a válasz volt a ló kérdésére. A ló mégis — istenem, mintha most nem is egy alaklattan folt, hanem valóságos csillag ékesítette volna a homlokát! — megindult balra, lépett vagy kettőt.

Intelligens ló, azannyát...! Látod, te neveletlen román, nem szégyellsz a saját lovad előtt lekuporodni, mutogatni neki a meztelen segged; de ebben van értelem, ebben a drága állapotban, van benne jó izlés, arrább megy! Gyere, gyere, te kultúrlény, ó, jer csak, te táltos paripa, istenem, csak még egy kicsit, még egy kicsikét gyere errébb!

(Folytatjuk.)